

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชาวดอกมะลิ105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ในอำเภอฟักมาย จังหวัดนครราชสีมา” ได้แบ่งผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์
- ตอนที่ 2 ความรู้พื้นฐานและแหล่งความรู้ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์
- ตอนที่ 3 ทักษะของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์
- ตอนที่ 4 ศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชาวดอกมะลิ105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์
- ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว
- ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคม

N = 105						
สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
เพศ						
ชาย	47	44.76				
หญิง	58	55.24				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
อายุ			27	76	46.90	10.28
น้อยกว่า 28 ปี	1	0.95				
28-37 ปี	13	12.38				
38-47 ปี	48	45.71				
48-57 ปี	28	26.67				
มากกว่า 57 ปี	15	14.29				
สถานภาพสมรส						
โสด	2	1.90				
สมรส	100	95.20				
หย่า หม้าย	3	2.90				
ระดับการศึกษา						
ศึกษาด้านต่ำกว่าภาคบังคับ	6	5.72				
ศึกษาจบภาคบังคับ	81	77.14				
สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ	18	17.14				
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด			2	10	4.93	1.45
น้อยกว่า 3 คน	11	10.48				
3-4 คน	36	34.28				
5-6 คน	45	42.86				
7-8 คน	9	8.57				
มากกว่า 8 คน	4	3.81				
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นชาย			0	6	2.29	1.50
น้อยกว่า 2 คน	70	66.67				
2-3 คน	25	23.81	..			
4-5 คน	6	5.71				
มากกว่า 5 คน	4	3.81				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นหญิง			1	5	2.65	1.09
น้อยกว่า 2 คน	51	48.57				
2-3 คน	34	32.38				
มากกว่า 3 คน	20	19.05				
ตำแหน่งทางสังคม						
ผู้ใหญ่นบ้าน	1	0.95				
ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน	3	2.86				
ประธานสภาองค์กรการ	1	0.95				
บริหารส่วนตำบล						
สมาชิกองค์การบริหาร	6	5.71				
ส่วนตำบล						
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	94	89.53				
อาชีพหลัก						
ทำนา	105	100.00				
อาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ทำสวน	28	26.67				
ทำไร่	8	7.62				
บริการ	10	9.52				
รับจ้าง	79	75.24				
อื่นๆ(ระบุ...เลี้ยงสัตว์)	44	41.90				
ประสบการณ์ในการทำนา			8	50	27.08	9.86
น้อยกว่า 10ปี	6	5.71				
10-19 ปี	11	10.48				
20-29 ปี	36	34.29				
30-39 ปี	34	32.38				
มากกว่า 39 ปี	18	17.14				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว			1	9	2.93	1.72
น้อยกว่า 3 ปี	72	68.57				
3-4 ปี	18	17.14				
5-6 ปี	12	11.43				
มากกว่า 6 ปี	3	2.86				

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นถึงสภาพทางสังคมของเกษตรกร ดังนี้

เพศ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 55.24 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 44.76 เป็นเพศชาย

อายุ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 45.71 มีอายุระหว่าง 38-47 ปี ร้อยละ 26.67 มีอายุระหว่าง 48-57 ปี ร้อยละ 14.29 มีอายุมากกว่า 57 ปี ร้อยละ 12.38 มีอายุระหว่าง 28-37 ปี และร้อยละ 0.95 มีอายุน้อยกว่า 28 ปี

เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 46.90 ปี ($\bar{X} = 46.90$ ปี S.D = 10.28 ปี) โดยมีอายุต่ำสุด 27 ปี และมีอายุสูงสุด 76 ปี

สถานภาพสมรส พบว่าเกษตรกรร้อยละ 95.20 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 2.90 มีสถานภาพ หย่า หม้ายและร้อยละ 1.90 มีสถานภาพ โสด

ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรร้อยละ 77.14 จบการศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 17.14 จบการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาและร้อยละ 5.72 มีการศึกษาน้อยกว่ามัธยมศึกษา

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 42.86 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 5-6 คน ร้อยละ 34.28 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 10.48 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 3 คน ร้อยละ 8.57 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 7-8 คน และร้อยละ 3.81 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 8 คน

เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.93 คน ($\bar{X} = 4.93$ คน S.D = 1.45 คน) โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คนและสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 10 คน

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าเกษตรกรร้อยละ 89.53 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 5.71 เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 2.86 เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและร้อยละ 0.95 เป็นผู้ใหญ่บ้านและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

อาชีพหลัก พบว่าเกษตรกรทั้งหมดมีอาชีพทำนา

อาชีพ รอง เกษตรกรบางรายมีอาชีพรองมากกว่า 1 อาชีพ จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 75.24 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 41.90 อาชีพรองอื่นๆ(เลี้ยงสัตว์) ร้อยละ 26.67 อาชีพทำสวน ร้อยละ 9.52 อาชีพบริการ และร้อยละ 7.62 อาชีพทำไร่

ประสบการณ์ในการทำนา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 34.29 มีประสบการณ์ในการทำนา ระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 32.38 มีประสบการณ์ในการทำนา ระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 17.14 มีประสบการณ์ในการทำนามากกว่า 40 ปี ร้อยละ 10.48 มีประสบการณ์ในการทำนา ระหว่าง 10-19 ปี และร้อยละ 5.71 มีประสบการณ์ในการทำนาน้อยกว่า 10 ปี

เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 27.08 ปี ($\bar{X} = 27.08$ ปี S.D = 9.86 ปี) โดยมีประสบการณ์ในการทำนาน้อยที่สุด 8 ปีและมีประสบการณ์ในการทำนามากที่สุด 50 ปี

ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกรร้อยละ 68.57 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวน้อยกว่า 3 ปี ร้อยละ 17.14 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ระหว่าง 3-4 ปี ร้อยละ 11.43 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ระหว่าง 5-6 ปี และร้อยละ 2.86 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวมากกว่า 6 ปี

เกษตรกรมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเฉลี่ย 2.93 ปี ($\bar{X} = 2.93$ ปี S.D = 1.72 ปี) โดยมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวน้อยที่สุด 1 ปีและมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวมากที่สุด 9 ปี

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

N = 105						
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน			1	7	2.50	1.13
น้อยกว่า 3 คน	74	70.48				
3-4 คน	20	19.05				
มากกว่า 4 คน	11	10.47				
จำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือน			0	4	1.30	0.85
น้อยกว่า 2 คน	84	80.00	--			
2-3 คน	16	15.20				
มากกว่า 3 คน	5	4.80				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
จำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือน			0	3	1.20	0.47
น้อยกว่า 2 คน	85	80.95				
2 คน	18	17.14				
มากกว่า 2 คน	2	1.91				
จำนวนแรงงานนอกครัวเรือน(คน/วัน/ฤดูกาลผลิต)			0	90	17.52	13.73
น้อยกว่า 15 คน	52	49.52				
15-29 คน	28	26.67				
30-44 คน	21	20.00				
มากกว่า 44 คน	4	3.81				
พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด			10	113	38.96	23.70
น้อยกว่า 20 ไร่	27	25.71				
20-39 ไร่	32	30.48				
40-59 ไร่	25	23.81				
60-79 ไร่	14	13.33				
มากกว่า 79 ไร่	7	6.67				
พื้นที่ทำแปลงขยายพันธุ์ข้าว			6	50	17.63	9.08
น้อยกว่า 10 ไร่	39	37.14				
10-19 ไร่	24	22.86				
20-29 ไร่	22	20.95				
มากกว่า 29 ไร่	20	19.05				
ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำแปลงขยายพันธุ์						
ของตนเอง	82	78.10				
ของตนเองบางส่วน เช่า	4	3.81				
บางส่วน						
เช่าทั้งหมด	19	18.09				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
ราคามรดกพันธุ์ที่เกษตรกรขายให้ศูนย์มรดกพันธุ์						
ข้าวพระราชสิมา ปี 2548						
ไม่ได้ขาย	6	5.71				
ขาย (N=99)	99	94.29	10.40	10.60	10.48	0.06
10.40 บาท	32	32.32				
10.50 บาท	54	54.55				
10.60 บาท	13	13.13				
รายได้รวมของครอบครัว ปี 2548			46,000	900,000	172,761.90	156,773.33
น้อยกว่า 100,000 บาท	27	25.71				
100,000-250,000 บาท	67	63.81				
250,001-400,000 บาท	7	6.67				
มากกว่า 400,000 บาท	4	3.81				
รายได้ในภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548			20,000	300,000	110,685.71	59,952.07
น้อยกว่า 60,000 บาท	22	20.95				
60,000-120,000 บาท	47	44.76				
120,001-180,000 บาท	22	20.95				
มากกว่า 180,000 บาท	14	13.34				
รายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548			0	700,000	62,790.48	122,045.60
น้อยกว่า 50,000 บาท	80	76.19				
50,000-150,000 บาท	14	13.33				
150,001-250,000 บาท	7	6.67				
มากกว่า 250,000 บาท	4	3.81				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 105						
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D
ภาระหนี้สินของครอบครัว						
ไม่มี	14	13.33				
มี (N = 91)	91	86.67	10,000	600,000	127,142.86	101,425.24
น้อยกว่า 100,000 บาท	53	58.24				
100,000-200,000 บาท	31	34.07				
200,001-300,000 บาท	1	1.10				
มากกว่า 300,000 บาท	6	6.59				
แหล่งเงินทุน						
ไม่มี	14	13.33				
มี (N=91)	91	86.67				
ในระบบอย่างเดียว	72	79.12				
ในและนอกระบบ	19	20.88				

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ดังนี้

จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 70.48 มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน น้อยกว่า 3 คน ร้อยละ 19.05 มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนระหว่าง 3-4 คนและร้อยละ 10.47 มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนมากกว่า 4 คน

เกษตรกรมีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 2.50 คน ($\bar{X}$ = 2.50 คน S.D = 1.13 คน) โดยมีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่ำสุด 1 คนและมีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนสูงสุด 7 คน

จำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 80.00 มีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือน น้อยกว่า 2 คน ร้อยละ 15.20 มีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือนระหว่าง 2-3 คน และร้อยละ 4.80 มีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือนมากกว่า 3 คน

เกษตรกรมีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 1.30 คน ($\bar{X} = 1.30$ คน S.D = 0.85 คน) โดยมีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่ำสุด 0 คน และมีจำนวนแรงงานชายในภาคการเกษตรของครัวเรือนสูงสุด 4 คน

จำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 80.95 มีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือนน้อยกว่า 2 คน ร้อยละ 17.14 มีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือน 2 คนและร้อยละ 1.91 มีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือนมากกว่า 2 คน

เกษตรกรมีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 1.20 คน ($\bar{X} = 1.20$ คน S.D = 0.47 คน) โดยมีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่ำสุด 0 คนและมีจำนวนแรงงานหญิงในภาคการเกษตรของครัวเรือนสูงสุด 3 คน

จำนวนแรงงานนอกครัวเรือน (คน/วัน/ฤดูกาลผลิต) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 49.52 มีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรน้อยกว่า 15 คน ร้อยละ 26.67 มีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรระหว่าง 15-29 คน ร้อยละ 20.00 มีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตร 30-44 คนและร้อยละ 3.81 มีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรมากกว่า 44 คน

เกษตรกรมีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรเฉลี่ย 17.52 คน ($\bar{X} = 17.52$ คน S.D = 13.73 คน) โดยมีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรต่ำที่สุด 0 คนและมีการจ้างแรงงานนอกครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรมากที่สุด 90 คน

พื้นที่ทำการเกษตร พบว่าเกษตรกรร้อยละ 30.48 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 20-39 ไร่ ร้อยละ 25.71 มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่า 20 ไร่ ร้อยละ 23.81 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 40-59 ไร่ ร้อยละ 13.33 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 60-79 ไร่และร้อยละ 6.67 มีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 79 ไร่

เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 38.96 ไร่ ($\bar{X} = 38.96$ ไร่ S.D = 23.70 ไร่) โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 10 ไร่และมีพื้นที่ทำการเกษตรสูงสุด 113 ไร่

พื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าว พบว่าเกษตรกรร้อยละ 37.14 มีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวน้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 22.86 มีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวระหว่าง 10-19 ไร่ ร้อยละ 20.95 มีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวระหว่าง 20-29 ไร่และร้อยละ 19.05 มีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวมากกว่า 29 ไร่

เกษตรกรมีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวเฉลี่ย 17.63 ไร่ ($\bar{X} = 17.63$ ไร่ S.D = 9.08 ไร่) โดยมีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวต่ำสุด 6 ไร่และมีพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าวสูงสุด 50 ไร่

ลักษณะการถือครองพื้นที่จัดทำแปลงขายพันธุ์ข้าว พบว่าเกษตรกรร้อยละ 78.10 เป็นพื้นที่ของตนเอง ร้อยละ 18.09 เป็นพื้นที่เช่าและร้อยละ 3.81 เป็นพื้นที่ตนเองบางส่วนและเช่าบางส่วน

ราคามะลัดพันธุ์ที่เกษตรกรขายให้แก่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ปี 2548 พบว่าเกษตรกรร้อยละ 94.29 ขายได้และร้อยละ 5.71 ขายไม่ได้ ในส่วนเกษตรกรที่ขายได้ จำนวน 99 ราย นั้นพบว่า ร้อยละ 54.55 ได้ราคากิโลกรัมละ 10.50 บาท ร้อยละ 32.32 ได้ราคากิโลกรัมละ 10.40 บาทและร้อยละ 13.13 ได้ราคากิโลกรัมละ 10.60 บาท

เกษตรกรที่ขายได้ ได้ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.48 บาท ($\bar{X} = 10.48$ บาท S.D = 0.06 บาท) โดยได้ราคาต่ำสุดกิโลกรัมละ 10.40 บาทและได้ราคาสูงสุดกิโลกรัมละ 10.60 บาท

รายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 พบว่าเกษตรกรร้อยละ 63.81 มีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 ระหว่าง 100,000 – 250,000 บาท ร้อยละ 25.71 มีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 น้อยกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 6.67 มีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 ระหว่าง 250,001 – 400,000 บาทและร้อยละ 3.81 มีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 มากกว่า 400,000 บาท

เกษตรกรมีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 เฉลี่ย 172,761.90 บาท ($\bar{X} = 172,761.90$ บาท S.D = 156,773.33 บาท) โดยมีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 ต่ำสุด 46,000 บาทและมีรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว ปี 2548 สูงสุด 900,000 บาท

รายได้ในภาคการเกษตรของครอบครัวปี 2548 พบว่าเกษตรกรร้อยละ 44.76 มีรายได้ในภาคการเกษตรของครอบครัวปี 2548 ระหว่าง 60,000 – 120,000 บาท ร้อยละ 20.95 มีรายได้ระหว่าง 120,001 – 180,000 บาทเท่ากับกับกลุ่มที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 60,000 บาทและร้อยละ 13.34 มีรายได้ในภาคการเกษตรมากกว่า 180,000 บาท

เกษตรกรมีรายได้ในภาคการเกษตรปี 2548 เฉลี่ย 110,685.71 บาท ($\bar{X} = 110,685.71$ บาท S.D = 59,952.07 บาท) โดยมีรายได้ในภาคการเกษตรปี 2548 ต่ำสุด 20,000 บาทและมีรายได้ในภาคการเกษตรปี 2548 สูงสุด 300,000 บาท

รายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548 พบว่าเกษตรกรร้อยละ 76.19 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548 น้อยกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 13.33 มีรายได้ระหว่าง 50,000 – 150,000 บาท ร้อยละ 6.67 มีรายได้ระหว่าง 150,001 – 250,000 บาทและร้อยละ 3.81 มีรายได้มากกว่า 250,000 บาท

เกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรปี 2548 เฉลี่ย 62,790.48 บาท ($\bar{X} = 62,790.48$ บาท S.D = 122,045.60 บาท) โดยรายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548ต่ำสุด 0 บาท และมีรายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัว ปี 2548สูงสุด 700,000 บาท

ภาระหนี้สินของครอบครัว พบว่าเกษตรกรร้อยละ 86.67 มีหนี้สินและร้อยละ 13.33 ไม่มีหนี้สิน ในส่วนที่มีภาระหนี้สินจำนวน 91 ราย พบว่าร้อยละ 58.24 มีหนี้สินน้อยกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 34.07 มีหนี้สินระหว่าง 100,000 – 200,000 บาทร้อยละ 6.59 มีหนี้สินมากกว่า 300,000 บาทและร้อยละ 1.10 มีหนี้สินระหว่าง 200,001 – 300,000 บาท

เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ย 127,142.86 บาท ($\bar{X} = 127,142.86$ บาท S.D = 101,425.24 บาท) โดยมีหนี้สินต่ำสุด 10,000 บาทและมีหนี้สินสูงสุด 600,000 บาท

แหล่งเงินทุน พบว่าเกษตรกรที่กู้ 91 ราย ร้อยละ 79.12 กู้เงินจากแหล่งเงินทุนในระบบ อย่างเดียวและร้อยละ 20.88 กู้เงินทั้งจากแหล่งเงินทุนในระบบและแหล่งเงินทุนนอกระบบ

ตอนที่ 2 ความรู้พื้นฐานและแหล่งความรู้ของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้พื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวกับข้าวขาวดอกมะลิ 105 และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและแหล่งความรู้ ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ ดังตาราง ที่ 4.3และ4.4

ตารางที่ 4.3 ความรู้พื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวกับข้าวขาวดอกมะลิ 105และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ความรู้พื้นฐาน	N=105	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 สามารถปลูกได้ในปีและนาปรัง (ผิด)	92	87.62
2. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 สามารถปลูกได้ดีในนาน้ำลึก(ผิด)	94	89.52
3. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ลำต้นและใบมีสีเขียวเข้ม(ผิด)	60	57.14
4. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ใบธงจะตั้งตรงคลุมรวงข้าว(ผิด)	67	63.81
5. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เมล็ดจะเรียวยาว สีฟางข้าว(ถูก)	105	100.00
6. ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เก็บเกี่ยวในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม(ถูก)	105	100.00
7. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมาต้อง ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ศูนย์จัดหาให้เท่านั้น(ถูก)	103	98.10

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

N=105		
ความรู้พื้นฐาน	ตอบถูก	
	จำนวน	ร้อยละ
8. ในการปลูกซ่อมเกษตรกรสามารถนำเมล็ดพันธุ์ตนเองมาปลูกซ่อมได้ (ผิด)	96	91.43
9. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจำเป็นต้องมีการกำจัดข้าวเรือและตัดถอนพันธุ์ปนตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว(ถูก)	102	97.14
10. การตัดถอนพันธุ์ปนในระยะข้าวเริ่มออกรวงทำได้ดีที่สุด(ถูก)	98	93.33
11. การเก็บเกี่ยวข้าวควรเก็บเกี่ยวก่อนระยะปลีพลึงเล็กน้อย(ผิด)	87	82.86
12. รดน้ำ/รดเกี่ยววนวดสามารถใช้ต่อจากเกษตรกรรายทั่วไปได้(ผิด)	91	86.67
13. ควรตากเมล็ดพันธุ์ข้าวให้แห้งก่อนบรรจุกระสอบ(ถูก)	101	96.19
14. ความชื้นสูงมีผลเสียต่อเมล็ดพันธุ์ข้าว(ถูก)	95	90.48
15. การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์เพื่อรอการจำหน่ายต้องเก็บในที่ที่มีหลังคาป้องกันฝนได้(ถูก)	101	96.19
16. กระสอบที่ใช้บรรจุเมล็ดพันธุ์ใช้กระสอบของคนที่เก็บไว้ได้(ผิด)	89	84.76
17. สิ่งเจือปนหมายถึงเศษฟาง ข้าวเมล็ดลีบและระแงข้าวเท่านั้น(ผิด)	69	65.71
18. ข้าว กข 15 ปนมากับข้าวขาวดอกมะลิ 105 ถือว่าเป็นพันธุ์ปน(ถูก)	84	80.00
19. เมล็ดปอเทืองและโสนติดมากับเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ถือว่าเป็นพันธุ์ปน(ผิด)	80	76.19
20. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมาจะซื้อเมล็ดพันธุ์คืนจากเกษตรกรเฉพาะที่ผ่านมาตรฐานพันธุ์ปน ความงอก ความชื้นและสิ่งเจือปนเท่านั้น(ถูก)	103	98.10
ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปานกลาง(ตอบถูก 10-15 ข้อ)	21	20.00
ระดับสูง(ตอบถูกมากกว่า 15 ข้อ)	84	80.00
เกษตรกรตอบถูกน้อยที่สุด	11	ข้อ
เกษตรกรตอบถูกมากที่สุด	20	ข้อ
เกษตรกรตอบถูกเฉลี่ย	17.35	ข้อ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)	2.13	ข้อ

เกณฑ์การประเมิน

มีความรู้พื้นฐานระดับสูง	ได้คะแนน	มากกว่า 15 คะแนน
มีความรู้พื้นฐานระดับปานกลาง	ได้คะแนน	ระหว่าง 10 – 15 คะแนน
มีความรู้พื้นฐานระดับต่ำ	ได้คะแนน	น้อยกว่า 10 คะแนน

จากตารางที่ 4.3 แสดงระดับความรู้พื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวกับข้าวขาวดอกมะลิ 105 และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ดังนี้

จากการทดสอบความรู้พื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวกับข้าวขาวดอกมะลิ 105 และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยใช้ข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ พบว่า เกษตรกรโดยภาพรวมตอบถูกสูงสุด 20 ข้อ ตอบถูกน้อยที่สุด 11 ข้อ โดยเฉลี่ยเกษตรกรตอบถูก 17.35 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นช่วงระดับความรู้ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 80.00 มีความรู้พื้นฐานระดับสูง (ตอบถูก มากกว่า 15 ข้อ) และร้อยละ 20.00 มีความรู้พื้นฐานระดับปานกลาง (ตอบถูก 10-15 ข้อ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ข้อคำถามที่เกษตรกรตอบถูกมากได้แก่เรื่อง ลักษณะข้าวขาวดอกมะลิ 105 ที่มีเมล็ดจะเรียวยาว สีฟางข้าวและข้าวขาวดอกมะลิ 105 เก็บเกี่ยวในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน โดยตอบถูก ร้อยละ 100.00 เท่ากันส่วนเรื่องที่ตอบถูกรองลงมาได้แก่เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมาต้องใช้เมล็ดพันธุ์ที่ศูนย์จัดหาให้เท่านั้นและเรื่องศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมาจะซื้อเมล็ดพันธุ์คืนจากเกษตรกรเฉพาะที่ผ่านมาตรฐานพันธุ์ปน ความงอก ความชื้นและสิ่งเจือปน เท่านั้น โดยเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 98.10 และพบว่าข้อคำถามที่เกษตรกรตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 57.14 ได้แก่ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะสีใบและลำต้นข้าวขาวดอกมะลิ 105 และร้อยละ 63.81 คำถามเกี่ยวกับลักษณะใบธงของข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตารางที่ 4.4 แหล่งความรู้พื้นฐานที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวเรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105 และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

N=105				
แหล่งความรู้	$\bar{X}$	S.D	ระดับความรู้ที่ได้รับ	อันดับ
1. ญาติ พี่ น้อง เพื่อนฝูง	2.41	0.49	มาก	6
2. หัวหน้ากลุ่มหรือผู้ช่วยตรวจแปลงขยายพันธุ์ข้าว	2.70	0.46	มาก	2
3. ผู้นำชุมชน	2.29	0.51	ปานกลาง	7
4. เจ้าหน้าที่จากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.94	0.23	มาก	1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N=105				
แหล่งความรู้	$\bar{X}$	S.D	ระดับความรู้ที่ได้รับ	อันดับ
5. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร(เกษตรตำบล)	2.59	0.51	มาก	3
6. สำนักงานเกษตรจังหวัด	1.60	0.63	น้อย	12
7. นักวิชาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.25	0.53	ปานกลาง	8
8. ศูนย์บริการวิชาการและปัจจัยการผลิต	1.72	0.64	ปานกลาง	10
9. ภาคเอกชน	1.20	0.40	น้อย	14
10. สถาบันการศึกษา	1.16	0.37	น้อย	15
11. สมาชิกแปลงขยายพันธุ์	2.53	0.50	มาก	5
12. ชาวประชาสัมพันธุ์ในชุมชน(หอกระจายข่าว)	2.59	0.58	มาก	3
13. รายการวิทยุกระจายเสียง	1.46	0.50	น้อย	13
14. รายการวิทยุโทรทัศน์	1.77	0.52	ปานกลาง	9
15. เอกสารสิ่งพิมพ์	1.66	0.63	น้อย	11

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับได้รับความรู้มาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับได้รับความรู้ปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับได้รับความรู้น้อย

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อระดับความรู้เกี่ยวกับข้าวชาวดอกมะลิ 105และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งความรู้ต่างๆ ดังนี้

แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับข้าวชาวดอกมะลิ 105และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยภาพรวมเกษตรกรได้รับเรียงลำดับดังนี้ ระดับได้รับความรู้มาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ($\bar{X} = 2.94$) หัวหน้ากลุ่มหรือผู้ช่วยตรวจแปลงขยายพันธุ์ข้าว ($\bar{X} = 2.70$) ชาวประชาสัมพันธุ์ในชุมชน(หอกระจายข่าว) เท่ากันกับ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร(เกษตรตำบล) ($\bar{X} = 2.59$)สมาชิกแปลงขยายพันธุ์ ($\bar{X} = 2.53$)ญาติ พี่ น้อง เพื่อนฝูง ($\bar{X} = 2.41$) ระดับได้รับความรู้ปานกลาง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 2.29$) นักวิชาการเกษตร ขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 2.25$) รายการวิทยุโทรทัศน์ ($\bar{X} = 1.77$) ศูนย์บริการวิชาการและปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 1.72$)

ระดับได้รับความรู้ได้น้อย ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 1.66$) สำนักงานเกษตรจังหวัด ($\bar{X} = 1.60$)
 รายการวิทยุกระจายเสียง ($\bar{X} = 1.46$) ภาคเอกชน ($\bar{X} = 1.20$) และสถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 1.16$)

ตอนที่ 3 ทักษะของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ชาวดอกมะลิ 105 ร่วมกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมาของเกษตรกร ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดอันดับ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ทักษะของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว

N=105				
ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย	อันดับ
1. มีความแน่นอนด้านราคาและตลาด	2.89	0.32	มาก	4
2. มาตรฐานการดำรงชีวิตดีขึ้น	2.67	0.47	มาก	14
3. มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทำนา	2.84	0.37	มาก	9
4. เศรษฐกิจในครอบครัวมั่นคงขึ้น	2.63	0.49	มาก	16
5. การทำนามีประสิทธิภาพมากขึ้น	2.92	0.27	มาก	2
6. มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ชุมชน	2.89	0.32	มาก	4
7. การได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพการทำนา	2.87	0.34	มาก	6
8. ภาคภูมิใจในการสืบทอดวัฒนธรรมข้าว	2.87	0.34	มาก	6
9. มีความรักในอาชีพการทำนา	2.98	0.14	มาก	1
10. เกิดมิตรภาพระหว่างสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าว	2.79	0.41	มาก	10
11. ได้รับการยอมรับจากชุมชน	2.64	0.48	มาก	15
12. เกิดการเรียนรู้ระหว่างกัน	2.69	0.47	มาก	13
13. ทำให้เกิดความซื่อสัตย์	2.79	0.41	มาก	10
14. ความมีคุณค่าของตนเอง	2.87	0.34	มาก	6
15. เป็นแบบอย่างที่ดีของเกษตรกรทั่วไป	2.77	0.42	มาก	12
16. ความละเอียดในการทำการเกษตร	2.90	0.29	มาก	3
รวม	2.81	0.20	มาก	

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับความเห็นด้วยปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อย

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นถึงระดับความเห็นด้วยต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
ชาวดอกมะลิ 105 ร่วมกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ของเกษตรกร ดังนี้

ระดับความเห็นด้วยของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ชาวดอกมะลิ 105 ร่วมกับ
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา โดยภาพรวม เกษตรกรเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.81$) หากพิจารณาเป็น
รายประเด็น พบว่าทุกประเด็นมีระดับความเห็นด้วยมากทุกประเด็น เรียงลำดับดังนี้ มีความรักใน
อาชีพการทำนา ($\bar{X} = 2.98$) การทำนามีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 2.92$) ความละเอียดในการทำ
การเกษตร ($\bar{X} = 2.90$) มีความแน่นอนด้านราคาและตลาด ($\bar{X} = 2.89$) เท่ากันกับ มีความภาคภูมิใจ
ที่ได้เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ชุมชน ส่วนความมีคุณค่าของตนเอง การได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา
อาชีพการทำนา และมีความภาคภูมิใจในการสืบทอดวัฒนธรรมข้าว มีระดับความเห็นด้วยเท่ากัน
($\bar{X} = 2.87$) มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทำนา ($\bar{X} = 2.84$) ประเด็น เกิดมิตรภาพระหว่าง
สมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าว มีระดับความเห็นด้วยเท่ากันกับ ทำให้เกิดความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 2.79$)
เป็นแบบอย่างที่ดีของเกษตรกรทั่วไป ($\bar{X} = 2.77$) เกิดการเรียนรู้ระหว่างกัน ($\bar{X} = 2.69$) มาตรฐาน
การดำรงชีวิตดีขึ้น ($\bar{X} = 2.67$) ได้รับการยอมรับจากชุมชน ($\bar{X} = 2.64$) และเศรษฐกิจในครอบครัว
มั่นคงขึ้น ($\bar{X} = 2.63$)

ตอนที่ 4 ศักยภาพในการผลิตพันธุ์ข้าว ชาวดอกมะลิ 105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชาวดอกมะลิ 105 ของสมาชิกแปลง
ขยายพันธุ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ในด้านความพร้อมของตัวเกษตรกร ศักยภาพด้าน
พื้นที่ ศักยภาพด้านชุมชนหรือกลุ่ม ศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว
นครราชสีมาและหน่วยงานอื่นๆที่มีผลต่อความพร้อมหรือศักยภาพของเกษตรกร ด้วยค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดอันดับ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 สักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชาวกอเมลิ 105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์

N=105

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ศักยภาพ	อันดับ
ความพร้อมด้านตัวเกษตรกร	2.56	0.27	มาก	3
1. ความรู้เรื่องข้าวชาวกอเมลิ 105	2.33	0.51	ปานกลาง	10
2. ความรู้ความเข้าใจในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	2.63	0.49	มาก	4
3. ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	2.69	0.47	มาก	1
4. ความพร้อมในด้านเงินทุน	2.43	0.50	มาก	8
5. ความพร้อมในด้านแรงงาน	2.39	0.58	มาก	9
6. ความใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตัวเอง	2.61	0.49	มาก	5
7. การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ	2.66	0.50	มาก	3
8. ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	2.57	0.50	มาก	7
9. ประสบการณ์ในการทำนา	2.68	0.47	มาก	2
10. ต้องการการยอมรับจากชุมชน	2.61	0.49	มาก	5
ศักยภาพด้านพื้นที่	2.43	0.28	มาก	4
1. ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	2.22	0.42	ปานกลาง	7
2. มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์	2.31	0.47	ปานกลาง	5
3. ปริมาณวัชพืชน้อย	2.24	0.47	ปานกลาง	6
4. ไม่มีการระบาดของแมลงศัตรูข้าว	2.50	0.52	มาก	2
5. ไม่มีการระบาดของโรคศัตรูข้าว	2.47	0.50	มาก	3
6. ไม่มีการระบาดของสัตว์ศัตรูข้าว	2.46	0.50	มาก	4
7. ความสะดวกในการเดินทางจากบ้านถึง แปลงขยายพันธุ์	2.79	0.41	มาก	1
ศักยภาพด้านชุมชน	2.57	0.25	มาก	2
1. การรวมกลุ่มของชุมชน	2.63	0.49	มาก	4
2. แหล่งเงินทุน/สินเชื่อในชุมชน	2.25	0.46	ปานกลาง	10
3. ความเข้มแข็งของผู้นำกลุ่ม	2.75	0.43	มาก	2
4. ผู้มีความรู้/ปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน	2.39	0.49	มาก	9

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

N=105					
ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	ทัศนภาพ
5. ความซื่อสัตย์ของสมาชิกในกลุ่ม	2.55	0.50	มาก	7	
6. ความพร้อมเพรียงของกลุ่ม	2.56	0.50	มาก	6	
7. ความเป็นชุมชนที่เปิดรับเทคโนโลยี	2.63	0.50	มาก	4	
8. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารของชุมชน	2.79	0.41	มาก	1	
9. ความเสถียรของผู้นำกลุ่ม	2.73	0.44	มาก	3	
10. ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	2.45	0.50	มาก	8	
ทัศนภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.75	0.23	มาก	1	
1. การให้ความรู้เรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105	2.87	0.34	มาก	1	
2. การให้ความรู้เรื่องขั้นตอนการผลิตเมล็ดพันธุ์	2.82	0.39	มาก	5	
3. การติดตามให้คำแนะนำของพนักงานสนาม	2.85	0.36	มาก	3	
4. การติดตาม ควบคุมด้านคุณภาพของกลุ่มควบคุมคุณภาพ	2.87	0.34	มาก	1	
5. ความเป็นกันเองในการบริการวิชาการของเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.85	0.36	มาก	3	
6. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.77	0.42	มาก	7	
7. ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเกษตรกรของเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.65	0.48	มาก	9	
8. ความต่อเนื่องในการดำเนินงานของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	2.68	0.47	มาก	8	
9. ความสามารถในการถ่ายทอดเทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา	2.78	0.42	มาก	6	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

N=105				
ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ศักยภาพ				
10. ราคารับซื้อเมล็ดพันธุ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ ข้าวนครราชสีมา	2.35	0.48	มาก	10
ศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆ	2.34	0.21	มาก	5
1. การให้การสนับสนุนด้านความรู้ขององค์การ บริหารส่วนตำบล	2.17	0.38	ปานกลาง	8
2. การให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตของ องค์การบริหารส่วนตำบล	2.10	0.31	ปานกลาง	9
3. การส่งเสริมให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน เกษตรอำเภอ	2.37	0.48	มาก	5
4. สำนักงานเกษตรอำเภอมิโครงการสนับสนุน ปัจจัยการผลิต	2.30	0.46	ปานกลาง	6
5. การสนับสนุนและความเป็นกันเองของนัก วิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล (เกษตรตำบล)	2.60	0.49	มาก	2
6. เป็นโครงการที่สนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัด	2.43	0.55	มาก	4
7. การส่งเสริมให้ความรู้ของสำนักงานพัฒนา ที่ดิน	1.83	0.61	ปานกลาง	10
8. การส่งเสริมให้ความรู้ของศูนย์บริการวิชาการ และปัจจัยการผลิต(สถานีทดลองข้าว)	2.26	0.57	ปานกลาง	7
9. การให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร	2.56	0.54	มาก	3
10. การให้สินเชื่อของ ธนาคารเพื่อการเกษตร และ สหกรณ์การเกษตร(รทส.)	2.82	0.39	มาก	1
รวมเฉลี่ย	2.54	0.17	มาก	

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับศักยภาพมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับศักยภาพปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับศักยภาพน้อย

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นถึงระดับศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกร ดังนี้

ระดับศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกร โดยภาพรวม เกษตรกรมีศักยภาพในระดับมาก ($\bar{X}=2.54$) หากพิจารณาแยกเป็นศักยภาพแต่ละด้าน พบว่า เกษตรกรมีระดับศักยภาพมากทั้ง 5 ด้านเรียงลำดับดังนี้ ศักยภาพด้านการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ($\bar{X}=2.75$) ศักยภาพด้านชุมชน ($\bar{X}=2.57$) ความพร้อมด้านตัวเกษตรกร ($\bar{X}=2.56$) ศักยภาพด้านพื้นที่ ($\bar{X}=2.43$) และศักยภาพด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ($\bar{X}=2.34$) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความพร้อมด้านตัวเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีความพร้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ระดับศักยภาพมากมี 9 ประเด็นดังนี้ คือ ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ ($\bar{X}=2.69$) ประสิทธิภาพในการทำงาน ($\bar{X}=2.68$) การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ($\bar{X}=2.66$) ความรู้ความเข้าใจในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ($\bar{X}=2.63$) ความรู้และพัฒนาค้นเอง เท่าทันกับ ต้องการการยอมรับจากชุมชน ($\bar{X}=2.61$) ประสิทธิภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ($\bar{X}=2.57$) ความพร้อมด้านเงินทุน ($\bar{X}=2.43$) ความพร้อมด้านแรงงาน ($\bar{X}=2.39$) และมีระดับศักยภาพปานกลาง 1 ประเด็น คือ ความรู้เรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105 ($\bar{X}=2.33$)

2. ศักยภาพด้านพื้นที่ พบว่า เกษตรกรมีระดับศักยภาพด้านพื้นที่โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับศักยภาพมากมีอยู่ 4 ประเด็น เรียงลำดับ คือ ความสะดวกในการเดินทางจากบ้านถึงแปลงขยายพันธุ์ ($\bar{X}=2.79$) ไม่มีการระบาดของแมลงศัตรูข้าว ($\bar{X}=2.50$) ไม่มีการระบาดของโรคศัตรูข้าว ($\bar{X}=2.47$) ไม่มีการระบาดของสัตว์ศัตรูข้าว ($\bar{X}=2.46$) ระดับศักยภาพปานกลางมีอยู่ 3 ประเด็น คือ มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ ($\bar{X}=2.31$) ปริมาณวัชพืชน้อย ($\bar{X}=2.24$) และความอุดมสมบูรณ์ของดิน ($\bar{X}=2.22$)

3. ศักยภาพด้านชุมชน พบว่า เกษตรกรมีระดับศักยภาพด้านชุมชนโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับศักยภาพมากมีอยู่ 9 ประเด็น เรียงลำดับคือ ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารของชุมชน ($\bar{X}=2.79$) ความเข้มแข็งของผู้นำกลุ่ม ($\bar{X}=2.75$) ความเสียสละของผู้นำกลุ่ม ($\bar{X}=2.73$) การรวมกลุ่มของชุมชน และ ความเป็นชุมชนที่

เปิดรับเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.63$) ความพร้อมเพรียงของชุมชน ($\bar{X} = 2.56$) ความซื่อสัตย์ของสมาชิกในกลุ่ม ($\bar{X} = 2.55$) ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ($\bar{X} = 2.45$) ผู้มีความรู้และปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน ($\bar{X} = 2.39$) และอยู่ในระดับศักยภาพปานกลาง 1 ประเด็น คือ แหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อในชุมชน ($\bar{X} = 2.25$)

4. ศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา พบว่าเกษตรกรมีระดับศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับศักยภาพมากทุกประเด็น เรียงลำดับดังนี้ การให้ความรู้เรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105 อยู่ในระดับเดียวกับ การติดตามควบคุมด้านคุณภาพของกลุ่มงานควบคุมคุณภาพ ($\bar{X} = 2.87$) การติดตามให้คำแนะนำของพนักงานสนาม ความเป็นกันเองในการบริการวิชาการของเจ้าหน้าที่ศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ($\bar{X} = 2.85$) เท่ากัน การให้ความรู้เรื่องขั้นตอนการผลิตแม่ลัดพันธุ์ ($\bar{X} = 2.82$) ความสามารถในการถ่ายทอดเทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่ศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ($\bar{X} = 2.78$) ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ($\bar{X} = 2.77$) ความต่อเนื่องในการดำเนินงานของศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าว $\bar{X} = 2.68$) ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรของเจ้าหน้าที่ศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ($\bar{X} = 2.65$) และราคารับซื้อแม่ลัดพันธุ์ของศูนย์แม่ลัดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ($\bar{X} = 2.35$)

5. ศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆ พบว่าเกษตรกรมีระดับศักยภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆ โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับศักยภาพมาก 5 ประเด็น เรียงลำดับคือ การให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ($\bar{X} = 2.82$) การสนับสนุนและความเป็นกันเองของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ($\bar{X} = 2.60$) การให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร ($\bar{X} = 2.56$) เป็นโครงการที่สนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัด ($\bar{X} = 2.43$) และการส่งเสริมให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 2.37$) ส่วนระดับศักยภาพปานกลาง 5 ประเด็น ดังนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอมีโครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 2.30$) การส่งเสริมให้ความรู้ของศูนย์บริการวิชาการและปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 2.26$) การให้การสนับสนุนด้านความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 2.17$) การให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 2.10$) และการส่งเสริมให้ความรู้ของสำนักงานพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 1.83$)

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการแปลงขยายพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105 ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ในด้านความพร้อมของตัวเกษตรกร ด้านพื้นที่ ด้านชุมชนหรือกลุ่ม ด้านการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดอันดับ ดังตารางที่ 4.7 และ 4.8

ตารางที่ 4.7 ปัญหาของเกษตรกรในการผลิตพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	N=105	
			ระดับ ปัญหา	อันดับ
ปัญหาด้านตัวเกษตรกร	1.60	0.30	น้อย	2
1. ขาดความรู้เรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105	1.51	0.50	น้อย	4
2. ขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	1.38	0.51	น้อย	5
3. ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	1.58	0.64	น้อย	3
4. เงินทุนไม่เพียงพอ	1.74	0.52	ปานกลาง	1
5. แรงงานไม่เพียงพอ หายาก	1.67	0.53	ปานกลาง	2
ปัญหาด้านพื้นที่	1.71	0.30	ปานกลาง	1
1. ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	1.95	1.06	ปานกลาง	3
2. น้ำไม่เพียงพอในการผลิตเมล็ดพันธุ์	2.07	0.51	ปานกลาง	1
3. มีวัชพืชมาก	2.04	0.63	ปานกลาง	2
4. การระบาดของแมลงศัตรูข้าว	1.60	0.61	น้อย	5
5. การระบาดของโรคศัตรูข้าว	1.46	0.50	น้อย	7
6. การระบาดของสัตว์ศัตรูข้าว	1.62	0.59	น้อย	4
7. การเดินทางไปแปลงขยายพันธุ์ข้าวไม่สะดวก	1.46	0.56	น้อย	7
8. การขนย้ายผลผลิตและวัสดุการผลิตลำบาก	1.57	0.57	น้อย	6

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

N=105				
ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ
ปัญหาด้านชุมชนหรือกลุ่ม	1.58	0.39	น้อย	3
1. ไม่มีการรวมกลุ่มของชุมชน	1.46	0.57	น้อย	4
2. ขาดแหล่งเงินทุนและสินเชื่อในชุมชน	1.77	0.54	ปานกลาง	1
3. สมาชิกในชุมชนไม่ซื่อสัตย์	1.64	0.64	น้อย	2
4. การติดต่อสื่อสารของชุมชนไม่สะดวก	1.46	0.60	น้อย	4
5. โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนไม่ดี	1.57	0.53	น้อย	3
ปัญหาด้านศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชสีมา	1.41	0.33	น้อย	4
1. การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชสีมาไม่สะดวกหรือติดต่อยาก	1.31	0.49	น้อย	4
2. ส่งเมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงขยายพันธุ์ล่าช้า	1.35	0.48	น้อย	3
3. การจ่ายกระสอบล่าช้า	1.24	0.47	น้อย	5
4. ขั้นตอนการรับซื้อเมล็ดพันธุ์คืนยุ่งยาก	1.60	0.57	น้อย	1
5. การเบิกจ่ายค่าเมล็ดพันธุ์ล่าช้า	1.55	0.50	น้อย	2
รวมเฉลี่ย	1.59	0.22	น้อย	

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหามาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหাপานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงระดับปัญหาในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกร ดังนี้

ระดับปัญหาในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ชาวดอกมะลิ 105 โดยภาพรวม เกษตรกรมี ปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.59$) หากพิจารณาเป็นรายกลุ่มปัญหา พบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง

1 ด้าน คือปัญหาด้านพื้นที่ ($\bar{X} = 1.71$)ปัญหาด้านระดับน้อย 3 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ปัญหาด้านตัวเกษตรกร ($\bar{X} = 1.60$) ปัญหาด้านชุมชนหรือกลุ่ม ($\bar{X} = 1.58$)และปัญหาด้านศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา ($\bar{X} = 1.41$) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านพื้นที่ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง ได้แก่ น้ำไม่เพียงพอในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ($\bar{X} = 2.07$) มีวัชพืชมาก ($\bar{X} = 2.04$) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ($\bar{X} = 1.95$) ระดับปัญหาน้อย ได้แก่ การระบาดของศัตรูศัตรูข้าว ($\bar{X} = 1.62$) การระบาดของแมลงศัตรูข้าว ($\bar{X} = 1.60$) การขนย้ายผลผลิตและวัสดุการผลิตลำบาก ($\bar{X} = 1.57$)และการระบาดของโรคศัตรูข้าว เท่ากันกับ การเดินทางไปแปลงขยายพันธุ์ข้าวไม่สะดวก ($\bar{X} = 1.46$)

2. ปัญหาด้านตัวเกษตรกร พบว่า มีปัญหาระดับปานกลางอยู่ 2 ประเด็น ได้แก่ เงินทุนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 1.74$) แรงงานไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 1.67$)และปัญหาระดับน้อย ได้แก่ ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ($\bar{X} = 1.58$) ขาดความรู้เรื่องข้าวขาวดอกมะลิ 105 ($\bar{X} = 1.51$)และขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ($\bar{X} = 1.38$)

3. ปัญหาด้านชุมชน พบว่า เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง เพียง 1 ประเด็น ได้แก่ ขาดแหล่งเงินทุนและสินเชื่อในชุมชน ($\bar{X} = 1.77$)และปัญหาระดับน้อย เรียงลำดับดังนี้ สมาชิกในชุมชนไม่ซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 1.64$) โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนไม่ดี ($\bar{X} = 1.57$) ไม่มีการรวมกลุ่มของชุมชนและการติดต่อสื่อสารของชุมชนไม่สะดวกเท่ากัน ($\bar{X} = 1.46$)

4. ปัญหาด้านศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา พบว่า เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย ทั้งหมด เรียงลำดับดังนี้ ขั้นตอนการรับซื้อเมล็ดพันธุ์คืนยุ่งยาก ($\bar{X} = 1.60$) การเบิกจ่ายค่าเมล็ดพันธุ์ล่าช้า ($\bar{X} = 1.55$) ส่งเมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงขยายพันธุ์ล่าช้า ($\bar{X} = 1.35$) การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมาไม่สะดวกหรือติดต่อยาก ($\bar{X} = 1.31$)และ การจ่ายกระสอบล่าช้า ($\bar{X} = 1.24$)

ตารางที่ 4.8 ปัญหาอื่นๆและข้อเสนอแนะ(คำถามปลายเปิด)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหา (N = 38)	--	
1. เมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงขยายพันธุ์ราคาแพง	28	73.68
2. รอขนส่งเมล็ดพันธุ์ไปจำหน่ายที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	24	63.16
3. เมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงมีพันธุ์ปน	9	23.68
4. การทำความสะอาดรถเกี่ยววนวด	8	21.05

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
ข้อเสนอแนะ (N = 52)		
1. ให้ราคาซื้อเมล็ดพันธุ์คืนจากเกษตรกรสูงขึ้น	45	86.54
2. ลดราคาเมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงให้ถูกลง	33	63.46
1. ให้ศูนย์จัดหาวัตถุดิบเกี่ยววนควไ้บริการ	32	61.54
4. ให้ศูนย์จัดหาปัจจัยการผลิตให้ในราคาที่ป็นธรรมกว่าในท้องตลาด	24	46.15
5. ให้ศูนย์มีรถบริการขนส่งเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกร	19	36.54

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นถึงปัญหาอื่นๆและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105ของเกษตรกร

ในภาพรวมเกษตรกรทั้งหมด 105 รายมีปัญหาด้านอื่นๆ จำนวน 38 ราย 4 ประเด็น และข้อเสนอแนะจำนวน 52 ราย ดังรายละเอียด ดังนี้

ปัญหาด้านอื่นๆ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 ราย มีปัญหา 4 ประเด็น ดังนี้ เมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงขยายพันธุ์ราคาแพง(ร้อยละ 73.68) ปัญหาเรื่องรถขนส่งเมล็ดพันธุ์ไปจำหน่ายที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว(ร้อยละ 63.16) เมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงมีพันธุ์ปน(ร้อยละ 23.68)และการทำความสะอาดเกี่ยววนคว(ร้อยละ 21.05)

ข้อเสนอแนะ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 รายมีข้อเสนอแนะ 5 ประเด็นเรียงลำดับดังนี้ ให้ราคาซื้อเมล็ดพันธุ์คืนจากเกษตรกรสูงขึ้น(ร้อยละ 86.54) ลดราคาเมล็ดพันธุ์จัดทำแปลงให้ถูกลง(ร้อยละ 63.46) ให้ศูนย์จัดหาวัตถุดิบเกี่ยววนควไ้บริการ(ร้อยละ 61.54) ให้ศูนย์จัดหาปัจจัยการผลิตให้ในราคาที่ป็นธรรมกว่าในท้องตลาด(ร้อยละ 46.15)และให้ศูนย์มีรถบริการขนส่งเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกร(ร้อยละ36.54)

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ กับตัวแปรตาม 1 ตัว เชิงปริมาณโดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(multiple regression)

การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ(ตัวแปรอิสระหลายตัว)กับศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ (ตัวแปรตาม) โดยหาว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด(เชิงบวกหรือลบ)กับตัวแปรตาม และมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระที่คัดเลือกมาทั้งหมด 7 ตัวแปร เป็นตัวแปรเกี่ยวกับข้อมูลทางสังคม 3 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ 4 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครอบครัว พื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว ตามรายละเอียดในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
1. อายุ(ปี)	46.90	10.28
2. ประสบการณ์ในการทำนา(ปี)	27.08	9.86
3. ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว(ปี)	2.93	1.72
4. จำนวนแรงงานในครัวเรือน(คน)	2.50	1.13
5. รายได้รวมในครอบครัว(บาท)	172,761.90	156,773.33
6. พื้นที่ทำการเกษตร(ไร่)	38.96	23.70
7. พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว(ไร่)	17.63	9.08

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เกษตรกรมีอายุโดยเฉลี่ย 46.90 ปี มีประสบการณ์ในการทำนาโดยเฉลี่ย 27.08 ปี มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยเฉลี่ย 2.93 ปี มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 2.50 คน มีรายได้รวมในครอบครัวโดยเฉลี่ย 172,761.90 บาท มีพื้นที่ทำการเกษตรโดยเฉลี่ย 38.96 ไร่ มีพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยเฉลี่ย 17.63 ไร่และมีคะแนนศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105 ระดับมากคือมีคะแนนเฉลี่ย 2.54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งมีข้อสมมติฐานเกี่ยวกับเทคนิคของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่กำหนดให้ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันไม่สูงเกินไปหรือสูงไม่เกิน 0.80 ซึ่งถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจะทำให้เกิดปัญหาด้าน multicollinearity

ก็จะแยกอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งออกจากอีกตัวหนึ่งไม่ได้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่ มีความสัมพันธ์กันดังในตารางที่ 4.10 ซึ่งได้กำหนดสัญลักษณ์ของตัวแปรแต่ละตัว ดังนี้

X_1	=	อายุ
X_2	=	ประสบการณ์ในการทำงาน
X_3	=	ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
X_4	=	จำนวนแรงงานในครัวเรือน
X_5	=	รายได้รวมในครอบครัว
X_6	=	พื้นที่ทำการเกษตร
X_7	=	พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว
Y	=	ศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ชาวคอกมะลิ 105 ของสมาชิก แปลงขยายพันธุ์

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	Y	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7
Y	1.000	-0.054	0.197	0.086	0.200	-0.052	-0.125	-0.126
X_1		1.000	0.482	-0.086	0.185	-0.303	0.047	-0.022
X_2			1.000	0.147	0.322	-0.187	0.020	0.013
X_3				1.000	-0.047	-0.124	-0.123	0.053
X_4					1.000	-0.169	-0.103	-0.114
X_5						1.000	0.610	0.110
X_6							1.000	0.242
X_7								1.000

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดการละเมิดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา multicollinearity จึงสรุปได้ว่าสามารถใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ตามผลการวิเคราะห์นี้ได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยการนำตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวแปร เข้าสมการแล้วคำนวณโดยวิธี stepwise ผลปรากฏว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัว

แปรตามได้ร้อยละ 4.0 ($R^2 = 0.040$) และตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศึกษาภาพของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. จำนวนแรงงานในครัวเรือน(คน)	0.030	2.074	0.041*
2. ค่าคงที่(a)	2.463	63.186	0.000

$R^2 = 0.040$ SEE = 0.16383 F = 4.299 Sig.F = 0.041

จากตารางที่ 4.11 ผลปรากฏว่า ได้ค่า $F = 4.299$ Sig.of $F = 0.041$ หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 อยู่ 1 ค่า คือตัวแปรจำนวนแรงงานในครัวเรือน แต่อีก 6 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา รายได้รวมของครอบครัว พื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว นั้นค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.463 + 0.030X_4$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.11 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระ 1 ตัว มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ของสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ ในเชิงบวก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน

แต่เมื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในแต่ละประเด็น ได้แก่ ศักยภาพด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมด้านตัวเกษตรกร ศักยภาพด้านพื้นที่ ศักยภาพด้านชุมชน ศักยภาพด้านการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมาและศักยภาพด้านการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆ พบว่ามีตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามแตกต่างกันในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.12 – 4.16

6.1 ศึกษาภาพความพร้อมด้านตัวเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศึกษาภาพความพร้อมด้านตัวเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. อายุ(ปี)	-0.006	-2.438	0.017*
2. ประสบการณ์ในการทำนา(ปี)	0.011	4.219	0.000**
3. พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว(ไร่)	0.008	3.156	0.002**
4. ค่าคงที่(a)	2.404	20.106	0.000
$R^2 = 0.222$ SEE = 0.23733 F = 9.588 Sig.F = 0.000			

จากตารางที่ 4.12 ผลปรากฏว่า ได้ค่า F = 9.588 Sig.of F = 0.000 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 อยู่ 3 ค่า คือตัวแปร อายุ และมี 2 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.01 อยู่ 2 ค่า คือ ประสบการณ์ในการทำนากับพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว แต่อีก 4 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครอบครัวและพื้นที่ทำการเกษตรนั้นค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.404 - 0.006X_1 + 0.011X_2 + 0.008X_3$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.12 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กับศึกษาภาพความพร้อมด้านตัวเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จึงสรุปปัจจัยซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้แก่ อายุ และเชิงบวก 2 ปัจจัย ได้แก่ประสบการณ์ในการทำนาและพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าว

6.2 ศักยภาพด้านพื้นที่

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศักยภาพด้านพื้นที่ต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว(ไร่)	0.010	3.302	0.001**
2. ค่าคงที่(a)	2.256	38.909	0.000

$R^2 = 0.096$ SEE = 0.27102 F = 10.905 Sig.F = 0.001

จากตารางที่ 4.13 ผลปรากฏว่า ได้ค่า F = 10.905 Sig.of F = 0.001 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.01 อยู่ 1 ค่า คือพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว แต่อีก 6 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครอบครัวและพื้นที่ทำการเกษตรนั้น ค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.256 + 0.010X_1$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.13 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับศักยภาพด้านพื้นที่ของเกษตรกรสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าวในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในเชิงบวก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้แก่ พื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าว

6.3 ศักยภาพด้านชุมชน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศึกษาสภาพด้านชุมชนหรือกลุ่มต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. จำนวนแรงงานในครัวเรือน(คน)	0.041	2.200	0.030*
2. ค่าคงที่(a)	2.215	43.548	0.000
$R^2 = 0.045$ SEE = 0.21379 F = 4.839 Sig.F = 0.030			

จากตารางที่ 4.14 ผลปรากฏว่า ได้ค่า F = 4.839 Sig.of F = 0.030 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 อยู่ 1 ค่า คือตัวแปรจำนวนแรงงานในครัวเรือน แต่อีก 6 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา รายได้รวมของครอบครัว พื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว นั้นค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.215 + 0.041X_1$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.14 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กับสภาพด้านชุมชนของเกษตรกรสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าวต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในเชิงบวก 1 ปัจจัย ได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน

6.4 ศึกษาสภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศึกษาภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์
เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมาต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. รายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว(บาท)	-2.981E-07	-2.239	0.027*
2. ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว(ปี)	0.045	3.675	0.000**
3. ค่าคงที่(a)	2.668	54.126	0.000
$R^2 = 0.170$ SEE = 0.21121 F = 10.444 Sig.F = 0.000			

จากตารางที่ 4.15 ผลปรากฏว่า ได้ค่า $F = 10.444$ Sig.of $F = 0.000$ หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 อยู่ 1 ค่า คือตัวแปรรายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว และ 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.01 อยู่ 1 ค่า แต่อีก 5 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา จำนวนแรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว นั้นค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.668 - 2.981E-07 X_1 + 0.045X_2$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.15 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับศึกษาภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมาของเกษตรกรสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าวต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในเชิงบวก 1 ปัจจัย ได้แก่ ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและในเชิงลบ 1 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวมทั้งหมดของครอบครัว

6.5 ศึกษาภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณศึกษาภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงาน
อื่นๆต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig.t
1. พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว(ไร่)	-0.006	-2.731	0.007**
2. ค่าคงที่(a)	2.451	55.337	0.000
$R^2 = 0.068$ SEE = 0.20712 F = 7.459 Sig.F = 0.007			

จากตารางที่ 4.16 ผลปรากฏว่า ได้ค่า $F = 7.459$ Sig.of $F = 0.007$ หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จากค่า Sig.of t พบว่า มี 1 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพราะค่า Sig.of t มีค่าน้อยกว่า 0.01 อยู่ 1 ค่า คือตัวแปรพื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว แต่อีก 6 ตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำนา ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมทั้งหมดของครอบครัวและพื้นที่ทำการเกษตร นั้นค่า Sig.of t มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ การถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ $Y = 2.451 - 0.006 X_1$

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.16 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่ามีปัจจัยหรือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับศึกษาภาพที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานอื่นๆของเกษตรกรสมาชิกแปลงขยายพันธุ์ข้าวต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในเชิงลบ 1 ปัจจัย ได้แก่ พื้นที่จัดทำแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว